

Constantin PARASCHIVESCU

Reșița în turneu

N-am mai fost la Reșița de o bucată de vreme. Știam de ambițiile salutare ale directoarei Mălina Petre de a înnoi fața teatrului prin orientare fermă către profesionalism, prin repertoriu de ținută, regizori cu viziuni moderne, întinerirea trupei. Am văzut atunci unul dintre cele mai promițătoare spectacole în acest sens, *Vizita bătrânei doamne* de Friedrich Dürrenmatt, pus în scenă de Mihai Lungeanu. În noiembrie 2003, au fost „Zilele teatrului reșițean”, despre care am aflat din presă și dintr-o minirevistă a teatrului, „Replica”, nr. 2, că a prilejuit unanime aprecieri pentru valoarea trupei și, cu relevanțe inegale, un afiș de serioase opțiuni cu texte de Gellu Naum, Mihail Sebastian, Mrożek, și *commedia dell'arte*. Sunt menționate și două premiere ale stagiunii, *Iluzia optică* de Dumitru Solomon, *Nopti albe* de Tuncer Cücenoglu, ambele în regia lui Mihai Lungeanu. Ion Cocora spunea într-un interviu: „Trupa de la Reșița are oameni talentați. Cred că saltul următor pentru acești tineri este orientarea spre regizori care știu ce vor, care să aibă și un rol pedagogic”.

Pe la mijlocul lunii mai, trupa din Reșița a venit în turneu la București cu *Iluzia optică*. Text de acum două decenii al lui Dumitru Solomon (publicat în volum în 1985), în care îi recunoaștem ingeniozitatea problematică, eleganța stilului, sugestia satirică a construcției. La un prim nivel, comedia parodiază principiul-slogan „munca înnobilează pe om”, prin două fapte blazate dintr-un birou, leneșe, chiulangii, care-și pierd timpul pălăvrăgind. I-ar deranja, ba chiar scoate din sărite, prezența unui al treilea conștiincios, care și-ar face treaba lui și pe-a lor totodată. Și, ipotetic, dramaturgul aduce unul în scenă, tânăr stagiar pus pe muncă și ascultător, care irită – „Cam prostănac băiatul ăsta! Ce-i spui, aia face”. La niveluri complementare, se întrevăd aluzii extinse la năravul curent în munca la stat „timpul trece, leafa merge, noi cu drag muncim”, aplatizarea vieții, cerc închis de preocupări – „Acasă, la serviciu... la serviciu, acasă...” –, plictiseală, lipsă de orizont, obsesia unei schimbări care nu se petrece etc. Dacă ne gândim că piesa a fost scrisă la începutul anilor optzeci, ne dăm seama că ea bătea mult mai departe în subtext, curajos, decât o receptăm acum, ca un joc ingenios de sugestii. Fobia eroilor obsedați de existența unui coleg conștiincios se dovedește, prin abilitatea de construcție a autorului, o iluzie. Iluzie optică, pentru că prezența lui a fost ireală, o vedenie. Dar dramaturgul încheie cu o lovitură de teatru, aducând în scenă un stagiar autentic, luat drept anchetator.

Familiarizat cu trupa, Mihai Lungeanu a distribuit inspirat rolurile și a condus atent, cu efect, jocul. E un timbru de omogenitate în spectacol, cu unele dereglări scăpate dintr-o mai puțin decisă rigoare. Decor cu rafturi metalice, reci, impersonale, pentru birou, strălucire albă, de living-room, în apartament, schimbat ușor la vedere (autor: Florica Zamfira). Un tânăr stagiar înalt, elegant, cu farmec discret, Mihai Vântu (*Orest*), trei femei cu elocventă evoluție, lirică Marica Herman (*Tereza*), expansivă Delia Lazăr (*Pia*), cu haz parodic Camelia Ghinea (*Mini*). Un funcționar pasiv și cu pseudoînclinații filosofice, Constantin Bery (*Arthur*). Dar principalul factor de animare a jocului, cu părul în coadă de cal golănesc și enervant de enervat tot timpul, parcă și pe noi (că intră prin sală privindu-ne cu ochi răi), Florin Ruicu (*Nelu*)...

Teatrul G.A. Petculescu – Reșița: Iluzia optică de Dumitru Solomon. Regia artistică: Mihai Lungeanu. Scenografia: Florica Zamfira. Distribuția: Florin Raicu (Nelu), Constantin Bery (Arthur), Camelia Ghinea (Mini), Delia Lazăr (Pia), Mihai Vântu (Orest), Marica Herman (Tereza), Marian Tret (Ionescu). Data turneului: 14 mai 2004.